

**BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE VAN BURGE-
MEESTER EN WETHOUDERS (Art. 44 Reglement van Orde)**

Fractie: CDA

Steller: mw. A. Hendrikse

Datum: 21 juli 2021

Inkomend nummer: Z97547-2021

Betreft: Vervolg vragen reuzenberenklauw, Japanse Duizendknoop, Jakobskruid

Geacht College,

Dankuwel voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen van 6 juli 2021. In 2018 en 2019 heeft de SP Assen al vragen gesteld over de verspreiding en bestrijding van de exoot de Japanse Duizendknoop¹. Net als de fractie van de SP maakt het CDA Assen zich behoorlijk veel zorgen over dit onderwerp. Onze fractie heeft een aantal vervolgvragen over de Japanse Duizendknoop, de reuzenberenklauw en het Jakobskruiskruid.

De fractie van het CDA heeft daarom de volgende vragen:

1. U geeft aan dat er een inventarisatie is gemaakt van alle veelvoorkomende exoten in onze gemeente. Dit is drie jaar na dato dat u heeft aangegeven dat er beleid wordt gemaakt om invasieve exoten een halt toe te roepen. Kunt u inzichtelijk maken wat er in deze drie jaren gebeurd is?
2. De invasie gaat ondertussen namelijk hard door. De SP Assen geeft ook aan dat de urgentie hoog is en onze fractie merkt op dat inwoners zich steeds meer zorgen beginnen te maken. Niet alleen over de exoten de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop, maar ook over een plant die oorspronkelijk in Nederland thuishoort: het **Jakobskruid**. Een snelle blik op het internet wijst uit dat deze laatst genoemde plant zich snel verspreidt in de nabijheid van de moederplant. Volgens Wikipedia verspreidt een volwassen plant maar liefst 75.000 tot 200.000 vruchten². Daarbij komt onze fractie tot de volgende vraag: Wat is de visie van de gemeente Assen met betrekking tot het Jakobskruiskruid?
3. Het Jakobskruiskruid is erg giftig voor dieren. Onze fractie heeft begrepen dat dieren er in principe niet van eten, tenzij er voedselschaarste of droogte heerst. Bij het eten van hooi kunnen dieren niet opmerken dat de plant niet goed voor ze is (de plant is immers klein gemalen) en krijgen ze alsnog de giftige stoffen van de plant binnen is. Wat doet de gemeente met de grassen die gemaaid zijn? Aangezien het kruid hier ook volop staat te bloeien.
4. In onze gemeente komen steeds meer mooie bloemenweides op. Echter kan het zo zijn dat hierdoor het Jakobskruiskruid nog meer kans krijgt om zich te verspreiden. Het kan namelijk voorkomen dat het Jakobskruiskruid is vermengd in deze bloemzaad-/kruidenmengsels³. Kunt u ons vertellen of dit het geval is bij het inzaaien van de gemeentelijke gronden?

¹ <https://assercourant.nl/artikel/1023570/leiden-exoten-tot-een-waardedaling-van-huizen-in-assen.html>

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Jakobskruid>

5. Over de **Japanse Duizendknoop**: Vanuit de Schanswal heeft onze fractie ernstig bezorgde inwoners gesproken. Diverse inwoners geven aan dat de Japanse Duizendknoop de tuinen dreigt in te groeien en dat ze daarom de afgelopen jaren contact hebben gezocht met de gemeente. Ze geven aan dat er vanuit de gemeente toen een gesprek met de bewoners is georganiseerd. De gemeente gaf daarin aan dat de Japanse Duizendknoop toentertijd niet in het takenpakket van de gemeente was opgenomen en ze zich zou gaan beraden op eventuele bestrijding. Ook zou het dringende advies zijn gegeven om de exoot niet zelf te bestrijden en zelfs niet te beroeren, omdat het gevaar voor verspreiding dan zeer groot is. Tevens zijn er twee medewerkers zijn aangewezen als contactpersoon van de buurt. Vervolgens is er door de inwoners meerdere malen contact gezocht met deze contactpersonen. Echter hebben zij helaas nooit meer een reactie teruggekregen en is de Japanse Duizendknoop nog steeds een hardnekkig probleem bij de Schanswal. Kunt u ons vertellen wat de stand van zaken is met betrekking tot participatie hierin en wat de stand van zaken is specifiek voor de inwoners van de Schanswal?
6. Ondertussen ruikt de Japanse Duizendknoop dus steeds harder op. Niet alleen bij de Schanswal, maar ook in de rest van Assen. Heeft u een duidelijk beeld bij hoe deze plant kan worden bestreden?
7. Het fractie van het CDA Assen vindt het fijn om te lezen dat de gemeente Assen de plekken in beeld heeft waar veel **reuzenberenklauw** groeit en dat deze plant binnen 3 meter vanuit speeltuinen en paden wordt weggehaald bij risico op contact. Helaas ziet onze fractie op meerdere plekken in onze gemeente toch nog reuzenberenklauw dicht langs wandelpaden staan. Inwoners en (huis)dieren hebben hierdoor nog steeds veel kans om brandblaren te krijgen door het sap. Tegen (huis)dieren kan namelijk niet worden gezegd dat deze plant risico's met zich meebrengt en kinderen staan hier vaak ook niet bij stil. Verstoppertje spelen kan makkelijk achter de grote plant... Bent u tevreden over het gevoerde beleid om binnen een afstand van 3 meter de reuzenberenklauw te verwijderen?
8. Wat zijn uw bestrijdingsmethodieken van de reuzenberenklauw?
9. Welke methodieken heeft u hierin tot nu toe toegepast? Het afsluiten van een paadje (bovenlangs bij het Messchenpad, zie onze vorige vragen van 6 juli 2021) lijkt onze fractie namelijk niet de oplossing.
10. U geeft aan dat inwoners een melding van de reuzenberenklauw kunnen maken via het Meldpunt Openbare Ruimte. De fractie van het CDA vindt het fijn om te horen dat deze mogelijkheid wordt geboden. Wij zouden graag willen weten of inwoners de route hiernaar toe weten te vinden. Kunt u ons inzichtelijk maken in hoe vaak er meldingen komen?
11. U geeft aan dat u het als de taak van de GGD ziet om proactief voorlichting te geven over de gezondheidsrisico's van de reuzenberenklauw. Onze fractie heeft begrip voor de situatie dat de GGD hierin primair verantwoordelijk is, maar hierin zou de gemeente wel een diende rol kunnen spelen. In de berichten van de Brink kan bijvoorbeeld aandacht worden geschonken aan de reuzenberenklauw en alle risico's van dien. Daarnaast kunnen inwoners geattendeerd worden op waar zij meldingen kunnen maken. Naar ons inzien is wegstappen van de verantwoordelijkheid geen optie. Hoe kijkt u tegen dit voorstel aan?

³ <https://wiki.groenkennisnet.nl/display/BEEL/Jacobskruiskruid>

Wij danken u op voorhand voor de beantwoording.

Namens de CDA fractie,
Anna Hendrikse

Uitgaand nummer: Z97547-2021

Beantwoording:

1. U geeft aan dat er een inventarisatie is gemaakt van alle veelvoorkomende exoten in onze gemeente. Dit is drie jaar na dato dat u heeft aangegeven dat er beleid wordt gemaakt om invasieve exoten een halt toe te roepen. Kunt u inzichtelijk maken wat er in deze drie jaren gebeurd is?

Antwoord:

Na de uitgevoerde inventarisatie met betrekking tot de in Assen aanwezige invasieve exoten is er een voorstel uitgewerkt met een drietal scenario's (minimale-, maximale-, risicogestuurde aanpak) hoe de gemeente om kan gaan met de exoten. Dit voorstel heeft echter nog niet geleid tot een keuze hoe we hier in de praktijk mee om willen gaan.

De minimale aanpak is gericht op minimale inspanning en kosten. De gemeente acteert slechts ingeval zij wordt aangesproken op haar verantwoordelijkheid als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte.

De maximale aanpak is gebaseerd op maximale inspanning met als doel alle schadelijke exoten uit het stedelijk gebied van de gemeente zo goed als mogelijk te verwijderen. De gemeente acteert proactief in het opsporen en verwijderen van alle schadelijke exoten in het stedelijk gebied. Daarbij worden ook exoten verwijderd op particulier terrein ingeval deze ook tot schade en overlast leidt buiten dit terrein.

De risico-gestuurde aanpak is gericht op het beheersbaar houden van de exoten in het openbaar gebied. Deze sluit het best aan bij de principes waarop we openbare ruimte nu beheren. Deze aanpak houdt in dat we het aantal en voorkomen van de meest relevante exoten in het openbaar gebied proactief in beeld brengen en de risico's ervan beoordelen. Alleen ingeval er sprake is van een direct risico op schade en volksgezondheid wordt de exoot verwijderd.

Vervolgens worden enkele praktijkproeven op de duizendknoop uitgevoerd. Dit zijn proeven waarbij door middel van elektriciteit de plant wordt gedood, het afgraven van de plant en het zeven van de wortelresten en het met stoom bewerken van de plant. Op basis van de uitkomsten van deze proeven wordt gekozen voor de meest effectieve aanpak.

2. De invasie gaat ondertussen namelijk hard door. De SP Assen geeft ook aan dat de urgentie hoog is en onze fractie merkt op dat inwoners zich steeds meer zorgen beginnen te maken. Niet alleen over de exoten de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop, maar ook over een plant die oorspronkelijk in Nederland thuishoort: het Jakobskruid. Een snelle blik op het internet wijst uit dat deze laatst genoemde plant zich snel verspreidt in de nabijheid van de moederplant. Volgens Wikipedia verspreidt een volwassen plant maar liefst 75.000 tot 200.000 vruchten². Daarbij komt onze fractie tot de volgende vraag: Wat is de visie van de gemeente Assen met betrekking tot het Jakobskruid?

Antwoord:

We hebben nog geen specifiek beleid voor het Jakobskruid (JKK). We onderzoeken momenteel op basis van een aantal meldingen van boeren of we de risico's van het JKK in bermen die grenzen aan hooiland kunnen terugbrengen. We brengen daarvoor het JKK in kaart in bermen nabij hooiland en ramen de kosten voor het handmatig uittrekken en afvoeren van het JKK. Dit is een duurzame methode om de plant te beheersen en terug te dringen in de bermen. We willen de boeren die overlast ervaren van het JKK gaan betrekken bij de verwijdering.

3. *Het Jakobskruid is erg giftig voor dieren. Onze fractie heeft begrepen dat dieren er in principe niet van eten, tenzij er voedselschaarste of droogte heerst. Bij het eten van hooi kunnen dieren niet opmerken dat de plant niet goed voor ze is (de plant is immers klein ge-malen) en krijgen ze alsnog de giftige stoffen van de plant binnen is. Wat doet de gemeente met de grassen die gemaaid zijn? Aangezien het kruid hier ook volop staat te bloeien.*

Antwoord:

Het bermmaaisel vervalt aan de aannemer en wordt afgevoerd naar een biogasinstallatie.

4. *In onze gemeente komen steeds meer mooie bloemenweides op. Echter kan het zo zijn dat hierdoor het Jakobskruid nog meer kans krijgt om zich te verspreiden. Het kan namelijk voorkomen dat het Jakobskruid is vermengd in deze bloemzaad-/kruidenmengsels³. Kunt u ons vertellen of dit het geval is bij het inzaaien van de gemeentelijke gronden?*

Antwoord:

In de Drentse bloemenmengsels die in de openbare ruimte worden toegepast, zitten geen zaden van het Jakobskruid. Bij aanleg van bloemenveldjes komen er in het begin wel pionierskruiden omhoog omdat de grond dan is verstoord en de zaden die van nature in de bodem zitten dan kans krijgen om te ontkiemen. Deze pionierskruiden waaronder het Jakobskruid worden door vrijwilligers eruit getrokken. De plant wordt ook nog wel eens verward met de boerenwormkruid die erg op het Jakobskruid lijkt.

5. *Over de Japanse Duizendknoop: Vanuit de Schanswal heeft onze fractie ernstig bezorgde inwoners gesproken. Diverse inwoners geven aan dat de Japanse Duizendknoop de tuinen dreigt in te groeien en dat ze daarom de afgelopen jaren contact hebben gezocht met de gemeente. Ze geven aan dat er vanuit de gemeente toen een gesprek met de bewoners is georganiseerd. De gemeente gaf daar in aan dat de Japanse Duizendknoop toentertijd niet in het takenpakket van de gemeente was opgenomen en ze zich zou gaan beraden op eventuele bestrijding. Ook zou het dringende advies zijn gegeven om de exoot niet zelf te bestrijden en zelfs niet te beroeren, omdat het gevaar voor verspreiding dan zeer groot is. Tevens zijn er twee medewerkers zijn aangewezen als contactpersoon van de buurt. Vervolgens is er door de inwoners meerdere malen contact gezocht met deze contactpersonen. Echter hebben zij helaas nooit meer een reactie teruggekregen en is de Japanse Duizendknoop nog steeds een hardnekkig probleem bij de Schanswal. Kunt u ons vertellen wat de stand van zaken is met betrekking tot participatie hierin en wat de stand van zaken is specifiek voor de inwoners van de Schanswal?*

Antwoord:

In 2018 hebben wij contact gehad met enkele bewoners van de Schanswal i.v.m. hun bezorgdheid over de groei van de Japanse Duizendknoop (JD) aan de achterzijde van hun tuin op gemeente grond. De locatie van de JD ligt aan een wandelpad op/langs de geluidswal van Peelo. Er is daar op gemeentegrond door een bewoner extra grond aangebracht voor het realiseren van een verhoging voor een haag. Wij hebben destijds met de bewoners afgesproken om alle beplanting die zij hebben aangebracht, incl. haag en JD op gemeentegrond weg te halen. Ter hoogte van de Schanswal 20 is door de gemeente ook de grond afgegraven om zoveel mogelijk wortels van de Duizendknoop te verwijderen. Daarna hebben wij aan de Schanswal geen werkzaamheden meer aan de JD uitgevoerd.

6. *Ondertussen rukt de Japanse Duizendknoop dus steeds harder op. Niet alleen bij de Schanswal, maar ook in de rest van Assen. Heeft u een duidelijk beeld bij hoe deze plant kan worden bestreden?*

Antwoord:

Uit ervaringen in Nederland is gebleken dat de Japanse duizendknoop eigenlijk niet of zeer lastig en alleen tegen zeer hoge kosten te beheersen is. Er is nog geen enkele bestrijdingsmethode die de duizendknoop helemaal verwijdert. Daarom hanteert de gemeente nu vooralsnog het beleid om de plant met rust te laten om verdere verspreiding te voorkomen en de locaties waar ze voorkomen goed in kaart te brengen. We onderzoeken momenteel de mogelijkheden en de daarmee gepaard gaande kosten om de locaties waar de JD tot schade en overlast leidt te beheersen.

7. *Het fractie van het CDA Assen vindt het fijn om te lezen dat de gemeente Assen de plekken in beeld heeft waar veel reuzenberenklauw groeit en dat deze plant binnen 3 meter vanuit speeltuinen en paden wordt weggehaald bij risico op contact. Helaas ziet onze fractie op meerdere plekken in onze gemeente toch nog reuzenberenklauw dicht langs wandelpaden staan. Inwoners en (huis)dieren hebben hierdoor nog steeds veel kans om brandblaren te krijgen door het sap. Tegen (huis)dieren kan namelijk niet worden gezegd dat deze plant risico's met zich meebrengt en kinderen staan hier vaak ook niet bij stil. Verstoppertje spelen kan makkelijk achter de grote plant... Bent u tevreden over het gevoerde beleid om binnen een afstand van 3 meter de reuzenberenklauw te verwijderen?*

Antwoord:

Gelet op het zeer beperkte aantal meldingen van contact of bijna contact met de reuzenberenklauw afgelopen jaren concluderen we dat het beleid op dit moment afdoende is.

8. *Wat zijn uw bestrijdingsmethodieken van de reuzenberenklauw?*

Antwoord:

We maaien de planten meerdere keren per seizoen en voeren het maaisel af als groenafval. De plant wordt met handgereedschap afgestoken op plekken waar niet gemaaid kan worden.

9. *Welke methodieken heeft u hierin tot nu toe toegepast? Het afsluiten van een paadje (bovenlangs bij het Messchenpad, zie onze vorige vragen van 6 juli 2021) lijkt onze fractie namelijk niet de oplossing.*

Antwoord:

Zie vraag 8.

10. *U geeft aan dat inwoners een melding van de reuzenberenklauw kunnen maken via het Meldpunt Openbare Ruimte. De fractie van het CDA vindt het fijn om te horen dat deze mogelijkheid wordt geboden. Wij zouden graag willen weten of inwoners de route hiernaar toe weten te vinden. Kunt u ons inzichtelijk maken in hoe vaak er meldingen komen?*

Antwoord:

We ontvangen jaarlijks tussen de 10 en 20 meldingen over de reuzenberenklauw.

11. *U geeft aan dat u het als de taak van de GGD ziet om proactief voorlichting te geven over de gezondheidsrisico's van de reuzenberenklauw. Onze fractie heeft begrip voor de situatie dat de GGD hierin primair verantwoordelijk is, maar hierin zou de gemeente wel een diende rol kunnen spelen. In de berichten van de Brink kan bijvoorbeeld aandacht worden geschonken aan de reuzenberenklauw en alle risico's van dien. Daarnaast kunnen inwoners geattendeerd worden op waar zij meldingen kunnen maken. Naar ons inzien is weggijken van de verantwoordelijkheid geen optie. Hoe kijkt u tegen dit voorstel aan?*

Antwoord:

Wij nemen uw voorstel ter harte. We hebben dit onlangs al gedaan voor de Japanse duizendknoop en willen dit ook doen voor de reuzenberenklauw en het jacobskruiskruid.

ASSEN, 14 september 2021

Burgemeester en wethouders van Assen,

burgemeester
M.L.J. Out

gemeentesecretaris
T. Dijkstra